

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Quam uiolentem pariat suspicionem uiri mulierisq[ue], co[n]sortium cap.

xxv

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE MALE PROFITEN. RELIGIO.

8 COR. 8

Siquidem parum momenti affert ad ædificationem populi, si probus, ac castus tibi sis, nisi talis etiam habeatis. Nam longe sane præstat, quo ad negocium fidei, eos, a quibus exempla recte uiuendi sumenda sunt, esse opinio nis honestæ, et à cunctis laudari: quam rem ipsam habere bonam, atque uulgo damnari. Quam ob rem tum demum scias conscientiam tuam tutam esse, quum occasiōnem male de te sentiendi nullā præstes alicui: quū q̄ ita uiuas, ut ne scintilla quidē ex moribus desiliatuis quæ sinistri cuiuspam rumoris tibi confiare possit incendium: alioqui in iqui irasperis obrectatoribus, quum eis ipsis obrectandi tu ipse somitem sumministres. Expedit ergo si quid mali dicitur de nobis, omnes occasions mali illius quodcumq; illud fuerit, præcidere: statim: contra uero si quid boni dicitur, occasions omnes omnino studio ac solicitudine augere ad dei gloriam. Nam esto, & conscientia tua nullum peccati uulnus habet: habet tamen sparsus rumor ignominiae cicatricem, quam ostentat pro uulnere: quoniam difficile est homini uel iusto eos, qui sceminarum consortio delectantur, non iudicare impudicos. Consule ergo famæ, et salua sit tibi undeq; et continentia, et Integritatis opinio, ut ea cu etis tam foris, quam domi luceat. Lucebit autem ut uolumus, si bene nota, ac probata æquis simul atq; inquis fuerit tuæ uitæ ratio: ac si cunctis ita publice, palamq; cōfiterit, ut ne fingere quidem quisquam audeat de te cōmen, quod nulli putet posse esse probabile.

Quam uolentam pariat suspicionem ultri mulierisq; consortium Cap. XXV.

Hic fremat, & murmurat qui uis licet, dicam tam quod sentio, et quod negari ulla ratione non potest. Quoniam modo queso poterunt illi ipsi aut excusare culpam, aut dissimulare flagitium, qui

una cum suspectis mulieribus unas ædes cohabitare? uni mense accumbunt; ad unam lucernam vigilat et uno denique igne calescunt: Q uis nam precor te tursum in tanta familiaritate, et tam obuio mulieris aspectu oculis quandoque ad concupiscendum non flectat? mens tem non traducat ad turpia? Et tamen ex salvatoris nostri sententia non tantum facere in his quicquam turo piter, sed etiam concupiscere est criminosum, sed iuxta illud uel qui uiderit mulierem ad concupiscendam eam, iam mœchatus est in corde suo. Constat enim Math. 5 ad perfectionem castitatem, non sufficere continentiam corporalem, nisiungatur etiam mentis integritas: quoniam corrupta et contaminata mente corpus ipsum syncerum esse nullatenus potest. Sed quæ tam solida mens in tam lubrico, ac præcipiti lapsu humana: fragilitatis stare poterit, ut aliquando non subvertatur et corrutus. Flamma (ut alunt) fumo proxima est. Nunquid ait Salomon: potest homo abscondere ignem in sinu suo ut uestimenta illius non ardeant? David sanctus Viræ uxorem se lauantem à longe conspicatus, exarsit inconcupiscentiam, et passauit adulterium. Num tu illo sanctior: ut foeminas et intueri proplus, et cum eisdem confidere, collos qui, ridere, et commorari tuto sine fornicationis periculo. Non est, id (michi crede) uelle seruare castitatem, sed prostituere: non spiritui seruire, sed carni, non denique aliis exemplum recte uiuendi præbere, sed scandalum. Q uidnam mirum si tantopere uiri, et mulieris consuetudini male fiditur: quum soleat uel ex lapidum ac tritu ignis elicere? Q uid est ista mulier tibi? mater ne? soror? amita? aut neptis? uxor certe esse non potest. Quid quoquo opus est a fidei obsecrare te periculis sine causa? atque de industria ultro hostem tibi intra cubiculi limen induceret? Maxime profecto dementia est, atque ignorantia, id appè

Prou. 6.

DE MALE PROFITEN. RELIGIO.

tere, quod semper nocuerit: nec cauere uelle, ne tu inde pereas unde tot alios perisse cognoscis. Quid necesse tibi ita frequenter pugnare, ut te quotidie oporteat certo cum danno, & dedecore aut cadere, aut dubie cum solis citudine, & labore superare? Lubrica sane spes eius est, et peruersa cōfidentia certis sese periculis exponere quum posuit securius abesse, et saluari absque ullo discrimine. Ecquis negligens, & incautus euadet, ut à rot, tantisq; laqueis non capiatur: quādo (ut ait Comicus) qui cauet ne decipiatur, uix cauet: et iam quum cauisse ratus est, sapientis ipse cautor captus est. Nempe sani hominis nō est constitutuere sese in lubrico, ubi insisteret, aut ingredi, sine causa aut prolapsione uix possit: quū liceat, si uelit, esse et uiue

Ephe.4

re in tuto. Nolite inquit Apostolus, locum dare diabolo quod est, non committere sese temere temptationibus, ac tradere seipsum dæmoni superandum. Nam si hostis foris obsidens nos oppugnet, uix muris, & munimentis a cetur quāto is præualebit acrius, si intra muros cœperit incursum: atq; si multi qui in ea re melius cauent, et contra eiusmodi hostes portas claudunt, quandoque superrentur: quid illis quæso erit, qui ultro patefecerint ingredi sumi? Multo tutius, atq; melius est (mihi credite) procul esse a periculo, et perire nō posse, quām temere dormientem in ripa, uel circa puteum saltantem (ut aiunt) stare casurum. Nemo tutus esse durius potest qui periculo est proximus. Non erubescit beatus Hieronymus toties in eo certamine probatus, fateri formidinem suam. Fateor inquit imbecillitatem meam: nolo spe pugnare uictoria ne perdam aliquando uictoriā: si fugero, gladium deuitaui: si stetero, aut uincendum mihi est, aut cadendum.

Quo circa ait. D. Augustinus. Qui cum mulieribus, habitantes putant se castitatis obtinere triumphum, ignorant se apud Deum dupliciter reos esse, & q; seipso in periculum mittant, & aliis exemplum peruersa familiaritatis ostendant.

Nihil